

Aan

Minister

nota

Kamerbrief Verkenning beprijzen watergebruik

TER BESLISSING

Datum

6 november 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/310280

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Waterkwaliteit en
Beschikbaarheid

Beslistermijn

13-11-2024

Bijlage(n)

3

Aanleiding

Naar aanleiding van een toezegging is er een verkenning gedaan door Witteveen + Bos en PwC naar de effectiviteit van het instrument beprijzen voor leiding, grond- en oppervlaktewater. Dit onderzoek is nu afgerond.

Toegezegd is om voor het WGO Water van 18 november het rapport met beleidsreactie aan de Kamer te sturen.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd akkoord te geven op het verzenden van de Kamerbrief Verkenning beprijzen watergebruik en het rapport van Witteveen + Bos en PwC, mede namens de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst.

Kernpunten

In verschillende kamerbrieven is de toezegging gedaan dat onderzocht wordt hoe beprijzing kan worden ingezet voor het toekomstbestendig maken van de drinkwatervoorziening, met waarborgen voor de betaalbaarheid.

De watervraag neemt toe, terwijl het aanbod steeds ongelijker verdeeld wordt over het jaar. Zuinig omgaan met water is de goedkoopste manier om aan de groeiende watervraag te kunnen blijven voldoen.

Voor het tegengaan van waterverspilling zijn er drie soorten beleidsinstrumenten: communicatie, financiële prikkels (beprijzing) en verplichten/reguleren. Dit rapport is gericht op het beleidsinstrument beprijzing. Hierbij is gekeken naar alle bronnen van watergebruik: leidingwater (alle soorten water die via een leiding worden geleverd), grondwater en oppervlaktewater, mede omdat dit substituten van elkaar kunnen zijn.

Om een zuinige omgang te stimuleren heeft alleen de prijs verhogen een beperkt effect. Een combinatie van instrumenten heeft meer effect. Per watertype stelt de Kamerbrief het volgende voor:

- Leidingwater: Voor huishoudens is een lastenverhoging ongewenst. Het verhogen of afschaffen van het heffingsplafond in de Belasting op Leidingwater van 300 m³/jaar wordt onderzocht. Dit heeft impact op bedrijven.
- Grondwater: onderzocht gaat worden of een verhoging van de provinciale heffing voor grondwateronttrekkingen wenselijk en haalbaar is.
- Oppervlaktewater: geen maatregelen voor beprijzing voorgesteld.

Er loopt een parallel proces om de vergunningverlening aan te passen voor grond- en oppervlaktewateronttrekkingen, en om werkelijk gebruik te meten en registreren. Deze sporen versterken elkaar, om zo verspilling tegen te gaan.

Krachtenveld

De Kamerbrief is afgestemd met het ministerie van Financiën. Voor het aanpassen van het heffingsplafond van de BOL wil het ministerie van Financiën nog een uitvoerbaarheidstoets maken zodat het bij de voorjaarsbesluitvorming meegenomen kan worden.

Toelichting

Politieke context

Er zijn verschillende moties en toezeggingen rondom dit onderwerp.

- U heeft in het CD Water van 24 september toegezegd met de minister van Financiën na te gaan in hoeverre binnen de belasting op leidingwater differentiatie voor grote afnemers mogelijk is en dat de Kamer voor het WGO Water geïnformeerd wordt (Lid Kostic – PvdD).
- Er worden vaker vragen gesteld en amendementen ingediend die betrekking hebben op het afschaffen of verhogen van het heffingsplafond. Dit is een onderwerp wat in de Kamer vaker aan de orde komt. Een voorbeeld is een amendement van Volt op het Belastingplan 2024¹. Dit is destijds ontraden met als reden dat de Minister van IenW werkt aan een integraal pakket voor vermindering waterverbruik dat eind 2024 wordt opgeleverd. De voorstellen in deze brief zijn daar onderdeel van.
- In het Nationaal Plan van Aanpak Drinkwaterbesparing, de Kamerbrief Water en Bodem sturend en de Kamerbrief *Bewust en zuinig drinkwatergebruik, verkenning belasting op leidingwater* zijn toezeggingen gedaan: o.a. om de effectiviteit van het instrument beprijzen te onderzoeken, met waarborgen voor de betaalbaarheid. Dat vult u met deze brief in.

Uitvoering en gevolgen voor de maatschappij

Leidingwater

- De verhoging van het heffingsplafond van de belasting op leidingwater zal door het ministerie van Financiën nog nader worden onderzocht ten aanzien van de uitvoerbaarheid.

Grondwater en oppervlaktewater

- Verschillende provincies overwegen al een verhoging van hun provinciale grondwaterheffing. Dit is dus een autonome ontwikkeling bij medeoverheden.
- RWS, provincies en waterschappen zijn bevoegd gezag over onttrekkingen. Er loopt parallel een actie om regelgeving voor grond- en oppervlaktewateronttrekkingen aan te scherpen.
- Bedrijven die veel water gebruiken zullen tegen een verhoging van de grondwaterheffing zijn vanwege een negatief effect op de concurrentiepositie. De prijs van grondwater is nu heel erg laag (1 – 4 cent per m³) of het is zelfs gratis. Het aandeel van water in de totale lasten van een bedrijf is daardoor vaak zeer beperkt.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

5.1.2 Woo

Datum

6 november 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/310280

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote Wateren
Waterkwaliteit en Beschikbaarheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

3

¹ Overzicht appreciatie amendementen pakket Belastingplan 2024 (eerstekamer.nl)

- [5.1.2 Woo](#)

Datum

6 november 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/310280

Opgesteld doorDG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Waterkwaliteit en
Beschikbaarheid**Aan**

Minister

Bijlage(n)

3

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Kamerbrief	
03	Verkenning Beprijzen watergebruik	Rapport van Witteveen + Bos en PwC
04	Samenvatting Verkenning Beprijzen watergebruik.	Deze bijlage bevat alleen de managementsamenvatting.